

Eliminació mecànica de la canya *Arundo donax*

Característiques generals

La canya *Arundo donax* és una espècie al·lòctona invasora amb capacitat d'ocupar grans extensions. La seva presència en un talús pot implicar una greu competència amb les espècies autòctones existents o les que es proposin plantar. A més, el desenvolupament del rizoma en grans masses pot ser contraproduent respecte a l'estabilitat del talús, ja que poden desplaçar-se en bloc. Per a una correcta eliminació de la canya s'ha de realitzar l'extracció de la part aèria i el rizoma (fins a 0.5m de profunditat màxim) amb mitjans mecànics.

La canya *Arundo donax* presenta un bon sistema rizomatós, es tracta d'un sistema de tiges horitzontals i subterrànies amb aspecte d'arrel que normalment adquireixen importants desenvolupaments. De manera que en cremar la seva part aèria o simplement tallar-la, les tiges subterrànies rebroten i els resultats obtinguts, al cap dels mesos, són ben poc satisfactoris. En el cas que es vulgui eliminar realment l'espècie d'un indret, cal extreure els rizomes mitjançant maquinària i aquests han d'ésser

retirats o triturats per tal que no tornin a arrelar. També cal fer un repàs manual per arrencar a mà, quan encara és fàcil, els petits fragments de rizoma que haguessin pogut sobreviure a la intervenció.

Problemàtica associada a la canya *Arundo donax*

- Desplaçament de la vegetació i fauna autòctona. Ocupa espais degradats amb molta facilitat i amb elevada rapidesa impedit que les espècies autòctones puguin reaccionar i recolonitzar els espais després d'una pertorbació. L'elevada densitat que té la planta dificulta qualsevol tipus de coexistència amb altres espècies ja que impedeix la penetració de la llum a l'interior dels nuclis. Aquest canvi en la vegetació pròpia d'una zona té un efecte directe a la fauna associada.
- Modificació de cursos fluvials i creació de taps a la llera de rius i rieres. A diferència del canyís (*Phragmites australis*) que és capaç de tombar-se en moment d'avingudes, la canya americana es trenca o s'arrenca fàcilment del sòl degut a la poca flexibilitat que presenta. Aquest fet pot comportar taps als punts en que la llera s'estreny i per tant provocar desbordaments.

Eliminació mecànica de la canya *Arundo donax*

- Elevat consum hídric. El consum d'aigua de la canya és molt superior al d'espècies autòctones de ribera, fet que agreuja l'escassetat d'aigua existent en algun tram de l'àrea d'intervenció.
- Inestabilitat de talussos. Si bé inicialment sembla que la canya pot contribuir a estabilitzar talussos, a la llarga, el propi pes de la massa vegetal, provoca desprendiments.
- Problemes de plagues. Els ambients monoespecífics tenen sempre problemes d'espècies plaga, fins i tot poden esdevenir refugi de rosegadors com la rata.
- Impacte paisatgístic. Tendeix a ocupar tota la superfície disponible, especialment si són àrees sense vegetació o amb vegetació baixa. Per una banda, la canya crea una barrera a l'hora d'apropar-se als cursos fluvials degut a la seva densitat i distribució lineal al llarg dels marges del riu. Per altra banda, el fet que desplaci el bosc de ribera autòcton fa que s'elimini totalment la típica estampa d'aquests espais i amb ella l'ombra que aquests generen i que confereix un ambient fresc apte per a passejades o estades.
- Gran cost de manteniment. El creixement d'aquesta planta és molt gran de primavera a tardor, en èpoques favorables pot créixer més d'un metre al més. Per tant, cal fer un manteniment constant i costós. És important actuar contra la canya en els primers estadis del seu desenvolupament per evitar que envaeixi noves zones i incrementi llavors els recursos necessaris per a la seva eliminació.

Rizoma no enterrat que conserva les capacitats de rebrotar

Valoració de la tècnica

L'arrencat de la canya i el rizoma amb una màquina retroexcavadora és una tècnica molt efectiva que permet la retirada completa i immediata de la canya en un indret. Cal tenir present, però, que un cop la màquina excavadora ha eliminat la canya, queda un terreny totalment exposat i remogut. Aquest pot ésser fàcilment reocupat per la canya o altres espècies invasores o d'autoecologia ruderal, i a més és vulnerable a fenòmens puntuals de crescuda del nivell de l'aigua, per tant es recomanen treballs de sembra i plantació.

A diferència de falses creences, si es segueix el procés adequat i amb maquinistes especialitzats, s'aconsegueix extreure de la zona només els rizomes i conservar la primera capa del sòl, tan necessària per la posterior recuperació del recobriment vegetal.